

Kapten
John M. Brannan

John M. Brannan, 48

Jag minns tiden före kriget, men jag tänker aldrig så långt bakåt nuförtiden. Märk väl, jag minns, men tänker aldrig på den. Jag kanske inte är i mina bästa år längre, men glömsk är jag då rakt inte. Jag hade ett underbart liv innan kriget. Vilka stunder! Att se sin dotter ta de första stegen, att avnjuta god konjak med vännerna på verandan en ljum sommarkväll; stunder som gör livet värt att leva, men det känns som om jag aldrig kommer att få uppleva dem igen. Kriget har förändrat mig precis som så många andra, och jag kan inte påstå att det är till det bättre.

Kriget är som ett skottskadat ben; det blir mer och mer infekterat för varje dag som går. Ändå är det svårt att förmå sig att skilja sig från det. Det existerar bara två utvägar; antingen kapar man det och lever resten av livet enbent, eller så låter man det vara som det är och går under med det.

Mina ben är kvar, men jag kommer att gå under lik förbannat. Efter allt jag sett och gjort skulle jag aldrig kunna se min fru i ögonen igen. Jag funderar ofta på om vi verkligen gjort rätt. Var kriget verkligen enda utvägen från den här konflikten? Att tiotusentals män stupat på båda sidor har inte förändrat makthavarnas sätt att se på saken. De skulle gladeligen skicka ut hela familjer på slagfälten, så länge de får sin vilja fram. Annat var det på Washingtons tid; då visste man att det fanns tid att slåss och tid att förhandla.

Före kriget levde jag ett stillsamt liv med frugan på mitt gods, och vi hade allt vi behövde. Mina bomullsplantager gav god gröda och mina anställda trivdes. Min fru, Judy kunde ägna sig åt sådant som kvinnor bör: virkning och tejudningar. Det enda problemet jag och Judy någonsin hade var barn, eller snarare bristen på dem. Vi hade försökt i årtal och jag hade nästan gett upp hoppet på att få några, när Judy en morgon berättade för mig. Hon var gravid, och jag var från den stunden den lyckligaste mannen i världen. Den

kvällen firade vi, och jag dansade som om jag var ung på nytt. Vi älskade natten genom och somnade till ljudet av morgonfåglarnas vackra sång.

Tre år innan kriget kom föddes Susan – hon var det vackraste jag någonsin sett. Hon gjorde mig lycklig med sina vackra, blå ögon. Från första kvällen läste jag högt ur bibeln för henne. Hon förstod givetvis ingenting, men hon såg på mig som om jag var gud själv.

I september 1861 begav jag mig till staben i Barbourville och anmälde mig för tjänstgöring. Kriget som så många hade fruktat länge kom, och med det kom mitt helvete. Men att se rebellerna ta mina ägor och göra slavar av mina anställda var inget jag passivt tänkte bevittna. När en nation kallar, skall varje man med stolthet höra kallet! Jag fick tjänst som kapten inom infanteriet, och begav mig till Vancouver där jag skulle få utkämpa mitt första slag. Mardrömmen hade blivit verklighet och när slaget var över hade vi förlorat tusentals män.

När jag reste hem till Judy på permission kändes allt till en början härligt. Det var skönt att få slippa livet i fält, och underbart att få se Susan. Hon hade växt och var lika livlig som alltid och under de dagar jag tillbringade hemma läste jag ur bibeln för henne varje kväll.

Tillbaks på fältet kändes det ändå underligt, som om jag hade kommit hem en gång till. Vikstolen kändes inte ovan, och jag började nästan trivas med lukten av sur tältduk. Det som tyngde mig under kvällen jag återvände var en tanke; en tanke på vad Judy sa till mig precis innan jag åkte tillbaka från permissionen. Hon bad mig att inte förändras av kriget, utan att istället förändra kriget. Jag funderade om och om igen på den meningen och jag lovade mig själv att göra en större insats vid nästa slag. Efter det somnade jag och morgonen efteråt begav vi oss mot Fredericktown. Rebellerna var på väg – vi skulle möta upp och göra processen kort med dem.

Vid Fredericktown dödade jag för första gången. Istället för att se slaget på håll hade jag bestämt mig för att följa männen in i striden. Jag ville visa dem att vi alla var lika inför gud och vår nation. Om det höjde moralen i och med att jag följde dem, så var det nog mindre moralhöjande när jag vomerade efter att jag skjutit en man i buken. Allting stannade upp när jag sköt honom, och

han såg på mig med en underlig blick medan hans gråa byxben färgades röda av blod. Jag hade mördat, och brutit mot guds fjärde bud. Ytterligare tre män dog för min revolver och värja den dagen.

Det var här förändringen tog sin början, för nästa gång jag återvände till Judy var jag annorlunda. Både hon och jag kände det, men ingen av oss sa något. Jag läste inte ur bibeln för Susan de kvällar jag var hemma. Vem var jag att lära henne om rätt och fel, när jag själv inte kunde rättfärdiga mina egna handlingar? Grubblande lämnade jag hemmet den gången. Sedan dess har jag bara varit hemma en enda gång.

Tillbaka i fält utkämpade vi flera slag på raken; det kändes som om en aldrig sinande ström av ondska från södern drev över oss. Tiden gick snabbt, och jag tappade räkningen på hur många jag hade dödat efter mitt femte slag. Jag vet inte om det var med mening eller vad som egentligen hände, men tanken på att en man bara skulle vara en siffra i mitt huvud fick mig att må väldigt dåligt. Då var det nog bättre att glömma dem allihopa – det var dem eller jag.

Efter alla mindre bataljer hade sydstatarna marscherat upp med en större armé och ett mindre ställningskrig begynte.

Vi hade legat nergrävda i skyttegravar på båda sidor i veckor. Kanonerna dånade ständigt och männen var i förfärligt skick; sjukdomar härjade och provianten började ta slut. Rebellerna hade skurit av våra förstärkningar som var på väg med både ammunition, mat och män. Jag visste att någonting var tvunget att göras, och, som vi säger hemma i Ohio, vill man få något gjort är det bäst att göra det själv. Efter en överläggning med generalerna fick jag tillstånd att försöka mig på ett konststycke som sent skulle glömmas av rebellerna.

Jag ledde personligen en grupp på fem meniga och en löjtnant rakt in i fiendens läger en natt. Till en början var det ingen som märkte oss. Det var när vi halade deras flagga som vi blev upptäckta. Den menige som slog larm sköts kort därpå av löjtnanten. Efter att larmet gått utbröt panik i rebellernas läger. Det verkade som om de trodde att vi hade startat ett storskaligt anfall. Tack vare kaoset var det lätt att fly i skydd av nattens mörker, men vi förlorade ändå två män. Deras liv hjälpte till att rädda en hel armé.

När vi återvände den morgonen blev vi hyllade som hjältar. Fiendens fana var beslagtagen och det var dags att visa dem vad nordstatarna är gjorda av. Vår armé ställde upp sig i gryningen och marscherade stolt över fältet till trummornas taktfasta slag. Rebellerna hade precis hunnit ställa upp sig när vi avfyrade vår första salva, och snart därpå var segern ett faktum. Jag och de fyra andra dekorerades med medalj. Jag kände stolthet i mitt bröst, och samtidigt avsky inför tanken av att frodas på bekostnad av andras död. I och med medaljen fick jag permission och jag gjorde mitt sista besök i mitt hem. Jag stannade inte ens hela tiden ut; jag ljög och sade att jag bara hade fått ledigt i två dagar när det i själva verket var en vecka. Jag klarade inte av att se Susan i ögonen. På något sätt kände jag att min blick skulle smutsa ner henne. Dra ner henne i all skit jag skapat.

En kväll några månader senare blev jag uppsökt av kompaniets präst. Han ville tala om en mycket viktig fråga med mig. Han började med att prata om det faktum att jag aldrig blivit skadad i strid. Jag visste inte vart han ville komma, och det var svårt att få honom att bekänna varför han verkligen var där. Det visade sig att männen hade pratat med prästen och berättat att de kände rädsla inför mig. Jag undrade förstås varför och han påpekade ännu en gång att jag aldrig blivit skadad i strid. Efter den kortare diskussion som följde begav sig prästen till sitt tält och jag blev kvar funderandes. Prästens sista förklaring var bara den att han ville att jag skulle veta hur det låg till.

Tiden gick och jag glömde ganska snart prästens besök. Fältlivet tedde sig rutinartat och jag mådde inte speciellt bra. Tankar om varför just jag var ämnad att leva, men inte de som jag dödat på slagfälten upptog mycket av min tid. Jag funderade också på hur mycket jag skulle vilja känna samma känsla som jag kände första gången jag dödade. Hur mycket jag skulle vilja känna något överhuvudtaget. Det var inte mycket som fick mig att reagera – utom just tanken på att ingenting längre berörde mig.

En vacker morgon tände jag mig en pipa tobak och funderade. Vilket var viktigast: att vinna det förbannade kriget eller att få komma hem till min familj? Det var då sanningen kom över mig som ett moln över himlen; jag hade inte varit hemma hos Judy på snart ett år, och jag hade inte ens reflekterat över det. Kriget hade blivit min nya livskamrat.

Sedan dess har allt bara blivit värre. Mina mardrömmar kommer allt oftare och jag skulle inte vilja umgås med någon lik mig själv. Jag har aldrig blivit skadad i strid, och jag tror inte att jag kommer att bli det heller. Gud visar mig ingen nåd; jag får vackert avsluta det jag påbörjat. Han har visat mig vad han tycker om oss, och en sak är tydlig: Det kan inte finnas ett paradiset. Antingen det, eller också är vi redan i helvetet.

När det här är över kommer det inte att finnas någon segrare. Bara förlorare. Båda sidor har gjort så stora förluster; jag kan inte tänka mig något i hela världen som är värt att offra så många människoliv och hem för. Men kriget fortsätter och fler människor kommer att lida; fler familjer kommer att splittras. Om jag hade kunnat göra något åt saken hade jag gjort det, men det ligger inte i mina händer; det finns större män, med större makt än jag, som beslutar åt en hel nation. Deras beslut kan betyda liv eller död för de flesta av våra ynglingar, ändå skulle jag inte förmå mig att protestera om jag fick träffa dem. Att de inte sviker sin tro är beundransvärt, men männen som faller på slagfälten för deras idéer är mer beundransvärda.

Jag har för tillfället förflyttats från min stab till norra Pennsylvania – Harrisburg närmare bestämt. Jag och fyra andra män skall skickas till ett litet fort vid namn Paine i södra Apallacherna, där ett mord på en officer har begåtts. Jag undrar varför jag har tagits från fältet, men kanske finns det en bra anledning. Själv känner jag att detta kommer som en ovanligt fin skänk från ovan. Det har nu gått mer än tre år sedan jag gav mig in i det här, och allt jag vill är att få sova; att aldrig mer behöva öppna ögonen för att se den värld jag kommit att avsky. Vad skulle jag inte ge för ynnesten att få en kula i huvudet på slagfältet. Gud har inte visat mig någon barmhärtighet, och jag har väl knappast visat någon barmhärtighet inför gud. Det spelar inte någon roll längre, jag har kommit för långt för att det skulle finnas någon väg tillbaka. Uppdraget vid Fort Paine blir mitt sista som general, oavsett om jag begär avsked eller inte.

Kapten John Matthew Brannan är en bitter man. Ären i kriget har gjort honom cynisk och likgiltig. Han är allmänt känd bland mannarna som en smått galen, men genialisk ledare. Hans planer fungerar för det mesta, men kräver ofta manfall. Han hyser ingen respekt för människoliv; varken sitt egna eller andras.